

Και ὁμολογῶ πῶς και τὴν φορὰν αὐτὴν μὲ κάποιαν δυσπιστίαν ἐπέβη στὴν συναυλίαν τοῦ Marix Loevensohn - τοῦ violoncellist virtuose ὅπως θέλει νὰ τιτλοφορηταί—καὶ μὲ κάποιαν ἀμφιβολίαν, τὴν ὁποίαν αὐτὸς ὁ τίτλος τοῦ καλλιτέχνη ἀγάννηται στὴν ψυχὴ μου μέσα ἐπερίμενα τὴν ἐμπάνειαν τοῦ ἐκτελεστοῦ στὴν μικρὰν τοῦ Παρνασσοῦ σκηνήν.

Γιατί τί τὰ θέλετε ! Ὁ ἀληθινὸς καλλιτέχνης δὲν παρουσιάζεται ποτέ, ἔστω καὶ ἐν πρόκειται νὰ ὑποστή τὴν μεγαλητέραν ὀλικὴν ζημίαν, μὴ τ' ἀρνιτικώτερα τῆς τέχνης του στοιχεῖα.

Ἐφρατάσθηκα λοιπὸν ἕνα ἐκτελεστὴν ἄξιον ν' ἀντιμετωπίσῃ καθε τεχνικὴν τοῦ ὄργανου του δυσκολίαν, ἱκανὸν νὰ ἐξηγησῆ τὰ εἴδη τῆς ἰκανοποιητικῆς φωνῆς τῶν ἐκμεταλλευτῶν τοῦ χυδαίου γούτσου συνθετῶν, ἀλλ' ἐνῆκανον νὰ ἀγγίσῃ τὰς εὐγενεῖας ψυχῆς ἰκανοποιῶντας κάθε ἐκλεκτὴν σκέψιν.

Ὁμολογῶ ὅμως ἔτι ἡ προεξοφλητικὴ ἐκείνη διὰ τὸν καλλιτέχνη κρίσις μου ἐπιδείχθη λαθναομένη.

Διότι ἐκεῖνο ποῦ εὐθύς ἐξ ἀρχῆς καὶ καθ' ὅλον τὸ διαστήμα τῆς συναυλίας αἰσθανθῆκα ἔτο μιά βαθειὰ συγκίνησις ἀπὸ τὸ βαθύτερον αἰσθημα καὶ ἀπὸ τὴν βαθυτέραν ἔκφρασιν του, ποῦ ἔχει ἀπὸ τ' ὄργανον τοῦ ἐκτελεστοῦ, ἀλλ' ἀπὸ τοῦ καλλιτέχνη τὴν ψυχὴν ἐπέβηται.

Καὶ αὐτὸ εἶν' ἀκριτὸ νομίζω. Διότι ὅταν ἕνας ἐκτελεστὴς δὲν ἔχει νὰ παρουσιάσῃ μὴ τὴν τέχνην του τ' ἐπαρκήτητα στοιχεῖα τοῦ τελείου καλλιτέχνη, τί ἄλλο μπορεῖ κανεὶς νὰ τοῦ ζητήσῃ ἐκτός ἀπὸ ἕνα βαθύ αἰσθημα χαρίζοντάς του κάθε virtuosité :

Καὶ ἔτσι ἀπὸ τὴν συναυλίαν ἐκείνην τοῦ Παρνασσοῦ ἐφυγα ἀπατημένοι μὲν ὡς πρὸς τὴν ἀρχικὴν περὶ τοῦ Marix Loevensohn κρίσιν μου, ἔχει ὅμως καὶ ἐλιγώτερον συγκαταίνουσι νὸς ἀπὸ τὴν τελείαν τοῦ αἰσθηματός του εἰςωταρίσκουσι, καὶ τόσον ὥστε νὰ τοῦ συγγνώμῃ τὸν τίτλον τοῦ virtuose, τοῦ προσόντος αὐτοῦ τὸ ὅποιον στρεφίται καὶ διὰ τὸ ὅποιον δὲν βλέπω τὸν λόγον—ἀφοῦ μὲ τόσην ὁ ἄνωγνόν κόσμος τὸν περιβάλλει ἐκτίμησιν—εἰ δέχοντο τὴν ἀδυναμίαν.



«Ο ΝΟΥΜΑΣ»

Τὰ διάφορα προγράμματα τῶν ἡμερησίων καὶ τοῦ περιοδικοῦ στὸν τόπον μαι τόπον, ἔχουν μιά τόσο στενὴ συγγένεια μὲ τὰς συχνὰς ἐπαγγελίας τῶν διαφόρων ὑποψηφίων, εἴτε βουλευταὶ εἴτε οὔργοι, εἴτε πρωθυπουργοὶ, ὥστε ὁ πῶτος καὶ ἕνας ἀπλοστάτου ἔργου μᾶς γενεῖ τὴν νοσταλγίαν τῶν ἀρθήτων Ἰθωνικῶν.

Διὰ τοῦτο ποτέ μας δὲν ἐδώκαμεν τὴν ἀλαχίστην εἰς τὰ προγράμματα αὐτὰ προσοχὴν καὶ τὴν φορὰν αὐτὴν, πολὺ ὀλίγο μᾶς ἐκίνησε τὸ ἐνδιαφέρον τῆς πρὸ ἡμερῶν ἐκδοθείσης πολιτικοπολιολογικῆς ἡμερησίδος ὁ «Νουμάς» τὸ προαγγελτικόν πρόγραμμα.

Δεξιὰ καὶ ἀριστερὰ λόγια καὶ μόνον λόγια· πολλὰς φορές καὶ ἔμορφα λόγια· ἀλλὰ τίποτε ἀπὸ αὐτὰ περισσότερον.

Καὶ ἡμεῖς ἔχομεν ἀνάγκην ἀπὸ ἔργα τὰ ὅποια νὰ ἡμεροδὸν νὰ δικαιολογήσουσι ἑστέρας καὶ τὰ λόγια.

Ἄν ὅμως μᾶς ἀρῆκαν ἀδιαφόρους οἱ προϋποθετικὸι τοῦ «Νουμά» λόγοι, ὁ ἐκδοθείς πρῶτος τοῦ ἀριθμοῦ, κάποιο προμύνημα μᾶς εἰσπρίνοῦσι διὰ τὸ μέλλον ἔργασίας.

Καὶ ἀλήθεια· σὺν τόνον αὐτὸν ὅπου ὄλοι μὲς θλίπκην τὸ τραγὸν, ὅπου ὄλοι μὲς αἰσθανόμεθα τὸ βῆρος τῆς ψευτικῆς ποῦ μὲς περιβάλλει, ὅπου ὅμως κκεῖς μὲς δὲν ἔχει τὸ θῆρος νὰ φωνάξῃ καὶ νὰ εἰπῇ τὴν ἀλήθεια ξίστερα, διατὶ νὰ μὴ πιστεύωμεν ὅτι ὁ Νουμάς», παρτυαζόμενος μ' ἓνα εἰλικρινὲς περὶ Βλάχου ἔθρον, — τὴν ἐποχὴν ἀκριβῶς ὅπου τόσοι λόγοι καὶ τόσοι θόρυβοι ἔτσι πιστὰ ἐχαρακτήριζαν τὸ περιβάλλον τῆς ρουτινας— καὶ ποθῶν νὰ δείξῃ ὡς τὸν κυριώτερον τοῦ σκοπὸν τὴν καταπολέμησιν τῆς στενοκεφαλίας καὶ τῆς ἀποκτηνοτικῆς σχολαστικότητος, διατὶ νὰ μὴ πιστεύωμεν, ἀλλὰ καὶ νὰ ἐλπίζωμεν ὅτι θὰ κατορθώσῃ τὰχαν ἡ σημαίωσιν ἓνα σταθμόν ὀρθῆς σκέψεως καὶ ἓνα σταθμὸν θαρραλαίας ἐργασίας.

Εἶπαμεν ὅτι μ' ἓνα τέτοιο πρόγραμμα ἀρχίζει τὴν πορείαν τοῦ ὁ «Νουμάς».

Μὲ τὸ ἴδιο καὶ περὶ ἀμείληκτον εὐχόμεθα καὶ νὰ τὴν ἐξακολουθήσῃ.

γ—α



ΜΠΟ ΤΑ ΞΕΝΑ ΠΕΡΙΟΔΙΚΑ

Εἰς τὸ τελευταῖον τεῦχος τοῦ γαλλικοῦ περιοδικοῦ «*Mercur de France*» λήγει τὸ περὶ ἐπιδράσεως τοῦ γερμανικοῦ πνεύματος ἐπὶ τοῦ γαλλικοῦ, ὑποκινηθῆ, ζήτημα. Παρατίθεται τὰς γνώμας μερικῶν ἄλλων διακεκριτῶν ἀνδρῶν τὰς ὁποίας κατ' αἰτίαν τῆς διευθύνσεως τοῦ *Mercur* ἐξέφραξαν.

Ὁ Lombroso λέγει.

«Πισθάνον ἢ Ἀγγλία κατὰ τὴν παρούσαν ἐποχὴν νὰ ἔχῃ μεγαλύτερον ἀριθμὸν ἰδιοφυῶν φιλοσοφικῶν καὶ ἐπιστημονικῶν καὶ ἢ Ἀμερικὴ ὁμοίως ἴσως ἀρχίζει νὰ παραγκωνίζῃ τοὺς Ἀγγλους.

Ἀλλὰ εἰς κάθε περίστασιν εἶμαι πάντοτε μὲ τὸ μέρος ἐκείνων ποῦ δέχονται καὶ δὲν ἀποθῶν τὰς ξένας ἐπιδράσεις, καθότι δὲν ὑπάρχουν πολιτικὰ ὅρια γύρω ἀπὸ τὴν ἐπιστήμην καὶ ὅταν μίᾳ χώρᾳ ἀρχίζει νὰ ἀνοψῶν ὅρια θεωροῦσα ἐαυτὴν ἀνωτέραν ὄλων, φθάνει εἰς σημείον νὰ γίνῃ κατωτέρα μὴ χρησιμοποιοῦσα πλέον τὰ προϊόντα τῶν ἄλλων—παράδειγμα ἢ Κίνα μὲ τὸ περιτοίχισμά της ἐν σχέσει μὲ τὴν Ἰαπωνίαν. Ὅταν περιφρονᾷ κανεὶς τὴν ἑθνικὴν ἐπίδρασιν ὅταν ἀρνεῖται νὰ χρησιμοποίησῃ τὰς ἐφευρέσεις τῶν ξένων, τελειώνει ποῦ ἔτωθεῖ τὰς ἰδικὰς του ἐφευρέσεις καὶ παραδίδεται εἰς τὴν ἀτρολίαν.

Εἶνε ἀκριβῶς τοῦτο ὅτι ἀπαλεῖ τῶρα τὴν Γερμανίαν ἢ ἐποικὴ μίττα εἰς τὸ φρεσκαίωμα τοῦ τελευταίου τῆς μεγαλείου ποῦ περιφρονᾷ ὅλα τὰ προϊόντα τῶν ἄλλων χωρῶν. Ἀυστηροτάτη εἶνε ἡ γνώμη τὴν ὁποίαν ἐκφέρει ἓνα ἀπὸ τὰ τελευταῖα φύλλα γαλλικοῦ περιοδικοῦ ὡς συνέγειαν ἐκείνων τὰ ὁποῖα ἐγράφην εἰς τὸ *Mercur* ὁ διάσημος ρώσος Νοβικὸβ ὁ ὁποῖος λέγει μεταξὺ τῶν ἄλλων καὶ τὰ ἑξῆς.

«Καμία μεγάλη σκέψις ἀνθρωπισμοῦ, καμία ζωογονοῦς πνευ ἐλπίδος, καμία γενναία ἐκδήλωσις δὲν ἐργαται τῶρα ἐπὶ τὴν Γερμανίαν. Πισθάνον ἢ χῶρα αὐτὴ νὰ ἔχῃ τὸν καλλίτερον στρατὸν τοῦ κόσμου Ἀλλ' αὐτὸ δὲν ἀρκεῖ. Ἐνα ἔθνος εἶνε μάγα δι' ὅτι κἀμνη εἰς τὸ κράτος τῆς ζωῆς καὶ ὄχι εἰς τὸ κράτος τοῦ θανάτου».

Ὁ Maurice Koefferafn ὁ διευθυντὴς τοῦ θεάτρου de la Mounnaie εἰς τὰς Βρυξέλλας ἀρκεῖ ἰδίως περιστρεφόμενος εἰς τὸ παρὶ μουσικῆς ἐπιδράσεως τῆς Γερμανίας ζήτημα.

Ἡ ἐπίδρασις τῶν μεγάλων συμφωνικῶν ποιητῶν τῆς Γερμανίας ὑπῆρξεν ἀδιαφιλονει-